

Verdi hatyúdálát francia vendégkarmester vezényli Falstaff – új beállókka

Valló Péter rendezésében, Gregor József főszereplésével újra műsorra tűzi a Szegedi Nemzeti Színház Verdi utolsó operáját, a Falstaffot. A szombaton induló előadás-sorozatát Philippe de Chalendar vezényli, új beálló Ford szerepében Kelemen Zoltán, Fentónként a társulat új tenoristája, Vadász Dániel, valamint Annuska szerepében Merényi Nicolette.

A budapesti Francia Intézet támogatásával fellépő francia vendégkarmester, Philippe de Chalendar 1962-ben született, először zongorázni, majd csellózni tanult, 1985-ben dip-

lomázott a freiburgi zeneművészeti főiskolán. 1987 és 1988 nyarán a schleswig-holsteini fesztivál zenekarának szólócsellistájaként Leonard Bernstein és Sergiu Celibidache vezénylete alatt dolgozott. Leonard Bernstein tanácsára és biztatására kezdett érdeklődni a dirigálás iránt. Számos mesterkurzuson vett részt – többek között Siennában, Hilversumban, a szombathelyi Bartók-fesztiválon, Tanglewoodban –, majd a párizsi Conservatoire karmesterszakán tökéletesítette tudását. 1993 és 2001 között a kölni operaháznál, a kölni Gürzenich Zenekarnál, a New York-i Metropolitan Operánál, Frédéric Mitterand Pillangókisasszony-filmjének felvétele lénél, valamint Zem-

linsky műveinek hanglemmezfelvételénél együtt dolgozott James Conlonnal.

1996-ban a párizsi operaház zenekarának karmesterasszisztensévé nevezték ki, ahol számos opera – például a Bohémélet, a Rigoletto, a Lohengrin, a Pelléas és Mélisande, a Figaro házassága, a Trisztán és Izolda, a Traviata, a Don Carlos, a Turandot, a Falstaff, az Anyegin és a Wozzeck – színrevitelében közreműködött. Dirigensi pályája egy beugrással indult: az Orchestre Symphonique et Lyrique de Nancyval Bartók A csodálatos mandarin című művét és Jean-Bernard Pommier zongoraművész közreműködésével Schumann a-moll zongoraversenyét adta elő. Azóta számos francia zenekar – például az Orchestre National de France, az Orchestre Philharmonique de Radio France –, valamint holland, lengyel, magyar és német zenekarok hívják vissza vezényelni. Philippe de Chalendar a kortárs zene szakavatott ismerője, több koncertet adott a párizsi Pompidou Központban, Freiburgban, Milánóban és Madridban, valamint olasz és spanyol kortárs zeneszerzők műveit is hanglemmezre vette. A Marseille-i Operában 1995-ben debütált A víg özvegyel. A debreceni színház meghívására A varázsfuvolát, a Bajazzókat, a Szicíliai vécsernyét és a Carment vezényelte. Az 1999–2000-es szezonban a düsseldorfi, a bonni és a nürnbergi operaházban dolgozott, az elmúlt évadban nagyzenekari koncerteket dirigált Magyarországon a BM Duna Szimfonikusokkal, a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar és a Matáv Szimfonikus Zenekar élén. Philippe de Chalendar magyar feleségével és gyermekeivel Budapesten és Párizsban él.

H. Zs.

Hal, gyümölcs, szőlő a hullámtérben Jubiláló tájvédelmi körzet

A mártélyi tájvédelmi körzetet harminc éve hozták létre. (Fotó: Tésik Attila)

Huszonöt éves a pusztaszeri, és harmincesztendő a mártélyi tájvédelmi körzet. A Kiskunsági Nemzeti Park vezetőse e kettős jubileum alkalmával járta végig a két területet a minap. Mártélyon előadást is meghallgattak a természetvédők az egykori foki, hullámtéri gazdálkodásról.

Szilágyi Gábor, a Kiskunsági Nemzeti Park igazgatója is jelen volt azon a jubileumi területbejárásán, amelyre a minap került sor a két, egyaránt a nemzeti parkhoz tartozó, tájvédelmi körzetben. Somodi Istvántól, a mártélyi tájvédelmi körzet

vezetőjétől megtudtuk: a természetvédők az ópusztaszeri nemzeti emlékparktól autóbusszal, terepjárával mentek Dócig, és itt a Tisza-újraszabályozási tervben szereplő Dóc-Baks-Ópusztaszer ártéri öblözettel kapcsolatban folytattak megbeszélést a Tisza-Szamos Környezetvédelmi Hivatal munkatársaival. Ezután a percsoi keresztgáton haladtak a Tisza felé, majd a percsoi szakadás (itt tört be 1879-ben a Tisza, innen keresztül árasztotta el Szegedet), a Sas-ér, Atka és az algyői híd érintésével, szintén végig a töltésen, eljutottak Mártélyig.

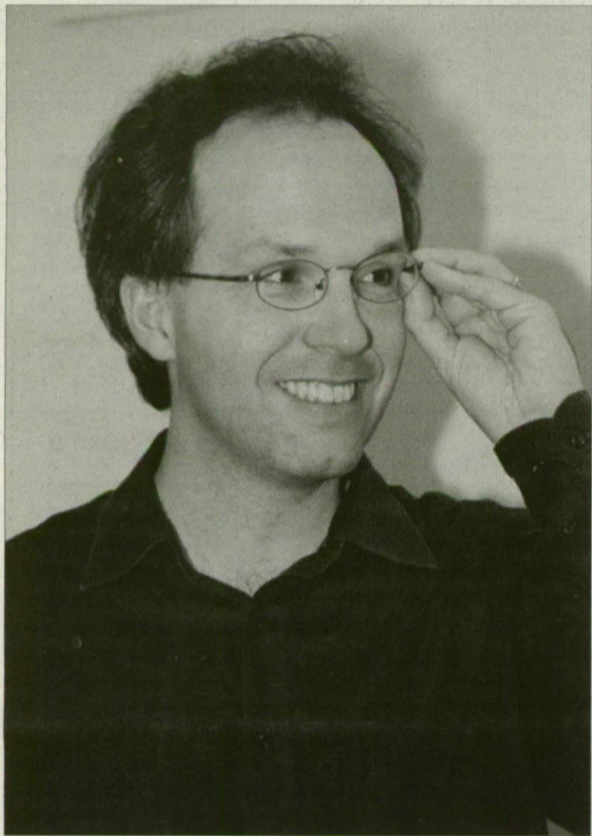
A mártélyi üdülőterületen Nagy Vera néprajzkutató, a

hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum igazgatója a egykori foki-hullámtéri gazdálkodásról beszélt. Mi is az a fok, a fokgazdálkodás? „A fok szó alatt a helyi népnyelv a folyókból az ártér mélyedéseibe vezető rövid, természetes csatornákat értette. Ezek az ár ingadozása szerint ki- vagy befelé folyt a víz. Ma már mesteres csatornákat neveznek fokoknak, ezek vezetnek vissza a holtágakból áradás után a fölös vizet a Tiszába”, határozta meg a fogalmat Nagy Vera. A foki gazdálkodás a halászat egy formája volt, áradáskor a hal nagy tömegben kiment ivni a frissen elöntött területekre, apadáskor visszaigyekezett,

am útját a fokokon a halászok elzárták (az apró ivadék persze akadálytalanul visszajutott a háló szeméin keresztül a folyóba, biztosítva a halutánpótlást). Mindehhez magát a fokot is állandóan rendben kellett tartani.

A múzeumigazgató előadásában megemlítette: valaha a hullámtér gazdálkodási célra is hasznosították. Mártélyon a XX. század elején a hullámtér egy részének fölparcellázásával sajátos kertkultúra alakult ki, almát, körtét, szilvát termesztettek az áradáskor iszappal megtermékenyített talajon. Még szőlőművelésre is alkalmasnak bizonyult a hullámtér.

F. Cs.

Az opera dirigense, Philippe de Chalendar Leonard Bernsteintől is tanult. (Fotó: Schmidt Andrea)

A szegedi református temetőben ápolják a múltat

Felújították a katonasírokat

A katonasírok és emlékművek elhanyagoltak, pedig a rendszerváltozás óta rendbetételüknek ideológiai akadályai sincsenek. Anyagiak viszont igen. Emiatt halad lassabban a magyar katonai hősi emlékművek restaurálása, a katonasírok helyreállítása, felújítása. Akad azonban jó példa Szegeden, a református temetőben 204 katonasírt újítottak fel. Maschek Rudolf, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület szegedi területi szervezetének elnöke erről tájékoztatta lapunkat.

Az első világháború idején – 1915-ben készült tervek alapján –, még külön református és evangélikus hősi temetőrészt terveztek. Miután evangélikus temető nem volt a városban, így a református temető belső főútja meghosszabbított vonalában egy négyszög alakú területet jelöltek ki erre a célra.

– Ez az elképzelés nem valósult meg – mondja Maschek Rudolf. – A református teme-

A közelmúltban újították fel a református temetőben a 204 hősi katonasírt. A Bajtárs imája című katonaszobor is sorra kerül. (Fotó: Gyenes Kálmán)

tő északnyugati részén, közös protestáns sírkertben 1932. október 30-án avatták fel Margó

Ede, a Bajtárs imája elnevezésű alkotását, amely a hősi halottak díszsírkertjének bejárá-

tánál áll. Megjegyzem, a temetőben 1920. február 12-éig temettek hősi halottakat. Azt kö-

vetően, az erre vonatkozó 1924-es törvénycikk alapján, csak két tiszt – Zsebő Ferenc százados és Szabó József élelmezőtiszt – földi maradványa került a temető e kijelölt részébe, 1926-ban.

A református temetőbe összesen 204 hősi halottat temettek el. A nemzetiségi összetételt illetően: magyar 179, osztrák 6, cseh 4, horvát 2, német 13 származású. Voltak közöttük tisztok, tizedesek, közbírák.

– A mi egyesületünk feladata a hősi katonasírok felkutatása, restaurálása. Anyagiakban nem vagyunk valami jól „eleresztve”, tagjaink is idősek, ezért eléggé lassan haladunk a munkával – mondja az elnök. – A szegedi református temetőben egy helyi iparos kedvezményes áron végzte el a sírok felújítását. Lecsiszolta a kövek egy részét, az olvashatatlan feliratokat újrapesztette és festette.

Kisimre Ferenc

Vásárhelyen és Csabán is kéregetett a koldus

Múláb helyett pénz kellett

Egy féllábú fiatalember több napon át koldult a vásárhelyi Andrassy út kirakatsorán, illetve a Kossuth téren. Lapunk október 4-i számában írtunk Gáborról, akit sokan megszántak, és kisebb nagyobb összegeket juttattak neki. A férfi akkor lapunknak azt mondta, hogy Békéscsabáról érkezett Vásárhelyre vonattal, az állomás környékén alszik, és egy 123 ezer forintos múltábra gyűjt, miután a sajátját egy autóbalesetben elvesztette.

Cikkünk megjelenését követően még a vásárhelyi szociális otthonból is érkezett felajánlás, miszerint az egyik – a nevét a nyilvánosság előtt elhallgatni kívánó – lakó ingyen adományozna egy múltábra Gábornak. Közvetíteni azonban nem tudtuk az adományt, mert a koldus eltűnt a városból.

A Délvilágban megjelent

írás olvastán azonban a Békéscsabai székhelyű Prima-Protetika Kft. cégvezetője Arany Sándor hívta fel szerkesztőségünket és elmondta: „Jó másfél-két évvel ezelőtt ez a férfi Békéscsabán koldult, ugyancsak múltábra gyűjtve. Miután megsajnálunk, felajánlottunk neki ingyen egyet, ám végül nem fogadta el. Ügyével a megyei újság is foglalkozott, és többen felkarolták a férfit, aki azt mondta, Romániából érkezett. Úgy vélem azonban, hogy a koldulás nála csak a megélhetést szolgálta már akkor is. Ugyanis a társadalombiztosítás nálunk és Romániában is ingyen biztosítja a művégtagokat a rászorultaknak. Igaz, ott mindez – a romániai telephellyel rendelkező cégünk tapasztalatai szerint – egy kicsit több papírmunkával jár.”

B. K. A.

Hon-vágya csillapíthatatlan?

Bármilyen lakástervéhez van hitelünk

Kamattámogatásos hitel: **6,00%*** éves kamat

Euró alapú hitel: **7,95%*** éves kamat

Forint alapú hitel: **14,75%*** éves kamat

• MKB •

Lakáshitelek

Bővebb információ: 6720 Szeged, Kölcsey u. 8., tel.: (62) 420-000 vagy www.mkb.hu

*1 éves kamatperiódus esetén, érvényes 2001. 10. 01-től